

Місячний Економічний Моніторинг України

№259, серпень 2026 року

Резюме

- За даними Держстату, реальний ВВП у другому кварталі 2026 року зріс на 0,6% дпр.
- За оцінкою ІЕД, реальний ВВП зріс на 1,3% дпр у липні 2026 року.
- У липні Україна імпортувала 1755 тис. МВт·год, що на 40% менше ніж у червні. Експорт електроенергії збільшився на 48% порівняно з червнем – до 232,5 тис. МВт·год.
- Станом на 5 серпня в підземних сховищах газу України зберігалось 9,6 млрд м³ природного газу (+16% дпм). Сховища заповнені на 30%.
- У січні–липні 2026 року українські морські порти обробили 46 млн т вантажів.
- За 28 діб липня залізницею перевезено 1,89 млн т зерна (+82,3% дпр). У червні залізниця перевезла 13,39 млн т вантажу (-17% дпр).
- Експорт товарів в липні впав на 5% дпр до 3,1 млрд дол. США через блокування морських портів у другій половині місяця.
- Імпорт товарів у липні зріс на 23% дпр до 8,8 млрд дол. США та наблизився до цьогорічного максимуму.
- Доходи Державного бюджету в липні потроїлися порівняно з липнем 2025 року - до 720 млрд грн, що пов'язано з надходженням траншу Ukraine Support Loan від ЄС на оборонні потреби, а також іншою військовою допомогою в натуральній формі.
- Споживча інфляція в липні прискорилося до 7,7% дпр з 7,2% дпр у червні.
- НБУ підвищив облікову ставку на 0,5 в.п. до 15,5% річних.

ВВП та реальний сектор: Ризики для економічного зростання збільшилися

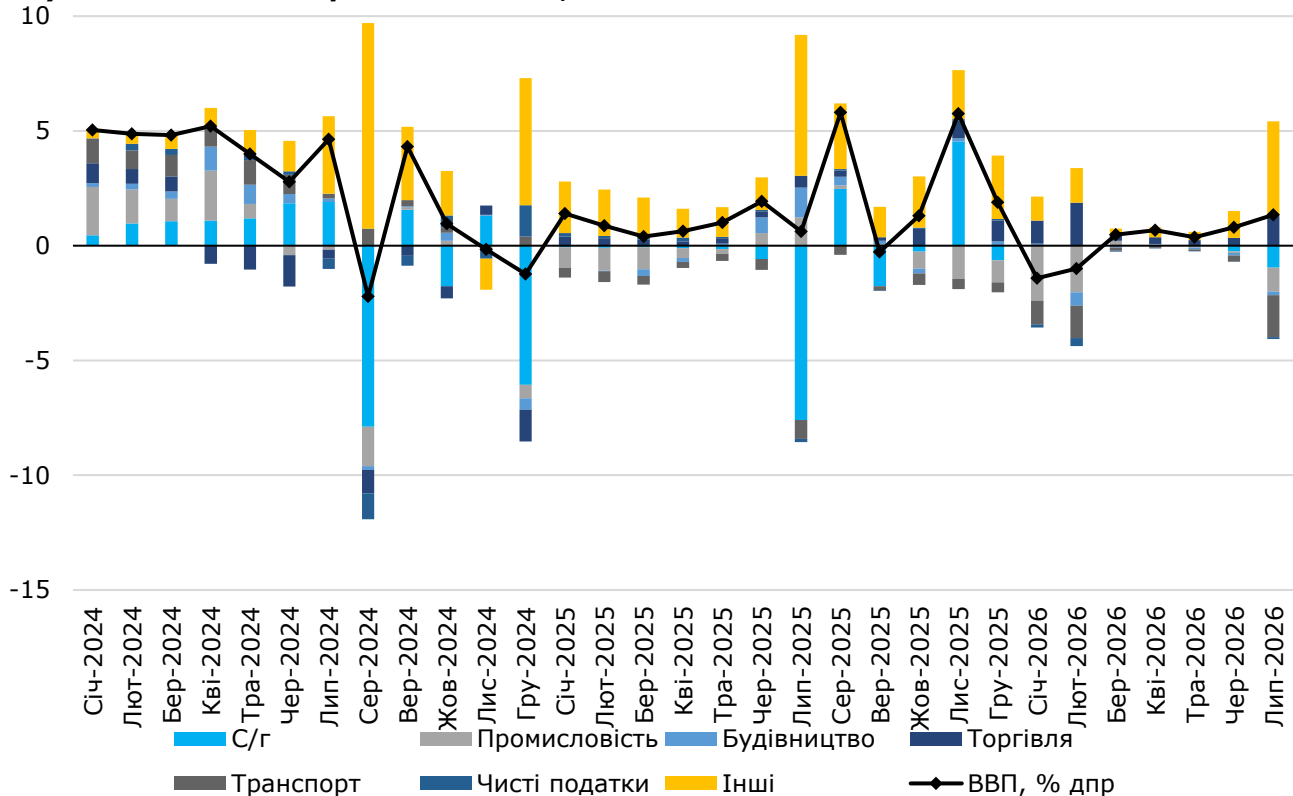
Держстат. За даними Держстату, у червні зростання добувної промисловості й далі сповільнилося - до 1,3% дпр, оскільки росія продовжувала удари по газовидобутку в Україні. Темпи приросту переробної промисловості прискорилися до 3,3% дпр завдяки внеску оборонної промисловості, а також на тлі кращого доступу до електроенергії. Водночас падіння виробництва та розподілу електроенергії і газу залишалося значним на рівні 12% дпр. Будівництво скоротилося на 13,9% дпр через менші обсяги будівництва інженерних споруд, передусім фортифікацій. Зростання роздрібної торгівлі залишилось високим, що відображає високе споживання, хоча і сповільнилося з 10,9% дпр у травні до 8,4% дпр у червні.

Відповідно до даних Держстату виробництво в сільському господарстві скоротилось в червні. Так, знизилось виробництво фруктів і ягід, тоді як урожай зернових зріс.

Також Держстат оприлюднив оцінку зростання реального ВВП у другому кварталі 2026 року на рівні 0,6% дпр, що відповідає оцінці ІЕД.

Оцінка ІЕД. ІЕД оцінює зростання реального ВВП у липні на рівні 1,3% дпр, що незначно вище за оцінку зростання на 0,8% дпр у червні (оцінки можуть переглядатись). Реальна валова додана вартість (ВДВ) у сільському господарстві, за оцінкою, скоротилася на 4,2% дпр через зниження показників рослинництва.

Рисунок 1: Внески до реального ВВП, в.п.

Джерело: оцінка ІЕД

Ми оцінюємо зростання реальної ВДВ у переробній промисловості на рівні 2,9% дпр, що дещо нижче, ніж у червні. Сектори, пов'язані з обороною, як і раніше, роблять основний внесок в це зростання. Водночас добувна промисловість, за оцінкою, скоротилася на 3,3% дпр через вплив на видобування корисних копалин насамперед газу та залізної руди з боку російських обстрілів та обмеження логістики через морські порти. За нашою оцінкою, падіння виробництва електроенергії та розподілу газу залишалося близьким до 10% дпр.

Зростання реальної ВДВ у торгівлі оцінюється на рівні 3,7% дпр, що повільніше, ніж у червні. Імовірно, воно й надалі сповільнюватиметься через російські атаки на логістику та товарні запаси. Так, оптова торгівля, ймовірно, знизиться, тоді як роздрібний товарооборот зростатиме надалі, але повільніше, ніж в червні.

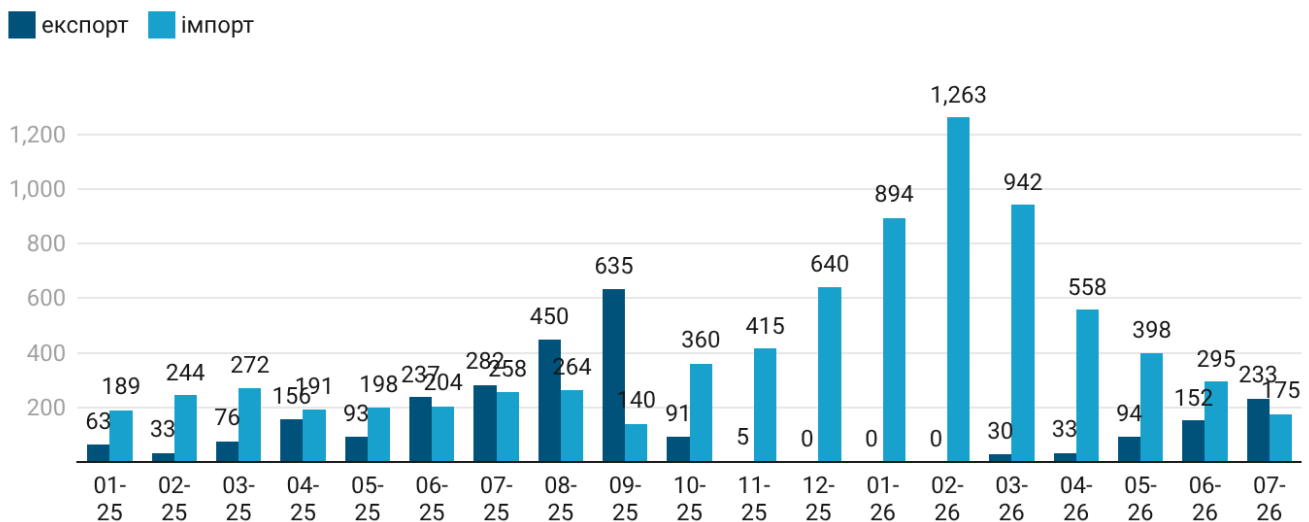
Падіння реальної ВДВ у транспорті, за оцінкою, прискорилося майже до 12% дпр через обмеження морських перевезень через порти Великої Одеси та Дунайські порти.

Енергетика: Експорт електроенергії перевищив імпорт

Електроенергія. У липні атомні електростанції не скорочували виробництво електроенергії, як це зазвичай відбувається під час літньої ремонтної кампанії. Станом на початок серпня планові ремонти вже завершені на п'яти атомних енергоблоках. «Енергоатом» повідомив, що в першій половині 2026 року українські атомні електростанції виробили 26820,1 ГВт·год електроенергії, що на 163,1 ГВт·год або менш як на 1% більше, ніж за аналогічний період минулого року.

У липні Україна імпортувала 175 тис. МВт·год, що на 40% менше ніж у червні. Найбільша частка надходить з Угорщини (40%). Експорт електроенергії збільшився на 48% порівняно з червнем – до 232,5 тис. МВт·год. Найбільше зріс експорт до Словаччини – майже у шість разів порівняно з попереднім місяцем. Крім того, у липні вперше з листопада 2025 року було відновлено експорт електроенергії до Польщі. Найбільшим напрямком експорту залишалася Угорщина, на яку припало 48% загального обсягу поставок.

Рисунок 2: Експорт та імпорт електроенергії у 2025–2026 роках, тис. МВт·год

Примітка: Показники на основі даних про комерційні перетоки електроенергії до/з України. Дані митниці можуть відрізнятися від цих показників.

Джерело: ExPro

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), затвердила тариф НЕК «Укренерго» на передачу електроенергії з 1 серпня 2026 року на рівні 928,45 грн/МВт·год, для підприємств «зеленої» електрометалургії — 563,26 грн/МВт·год.

Газ. Україна продовжує активно накопичувати паливо до зими. У липні до сховищ надійшло 76 млн м³ імпортного газу в режимі митного складу, що втричі більше, ніж у червні. Втім, як і у останні кілька місяців основним джерелом наповнення сховищ залишався газ внутрішнього видобутку, якого надійшло

Станом на 5 серпня в підземних сховищах газу України зберігалось 9,6 млрд м³ природного газу (доступного газу без урахування технічного), що на 16% більше, ніж станом на 5 липня. Сховища заповнені на 30%, що набагато більше порівняно з рівнем минулого року (18%).

У липні російські війська цілеспрямовано атакували об'єкти газовидобутку «Нафтогазу» в Харківській області. У компанії зазначили, що обладнання довелося зупинити, через що є втрати в частині обсягів видобутку.

Нафта. Навесні 2026 року РФ почала значно активніше завдавати ударів по АЗС. У липні щотижня окупанти пошкоджували близько 20 автозаправних станцій. За даними

«НафтоРинку», 40% атак припадає на Харківську область. Щоб мінімізувати збитки від можливих ворожих атак, на Дніпропетровщині оператори автозаправних станцій вирішили зберігати менший обсяг пального в підземних резервуарах.

На ринку відчувається дефіцит дизельного палива. Мережа ОККО встановила ліміт у 100 літрів за одну заправку. Дефіцит викликаний скороченням поставок в Україну через обмеження пропозиції на європейському ринку, ускладненням річкового постачання через обміління Дунаю та активним скуповуванням росією пального на європейському ринку, що скорочує вільні обсяги для продажу.

Транспорт: Одеські порти знову заблоковано

Морський транспорт. У липні росія різко посилила атаки на морську логістику: зафіксовано 67 атак на об'єкти портів, 35 — на цивільні судна в портах та 22 — на судна в Українському морському коридорі. Через зростання безпекових ризиків частина судновласників тимчасово припинила заходи до портів Великої Одеси, окремі термінали зупинили роботу та закупівлі зерна. У результаті потужності морського експорту зерна скоротилися приблизно на третину, що спричинило падіння внутрішніх закупівельних цін та ускладнило експорт аграрної й промислової продукції.

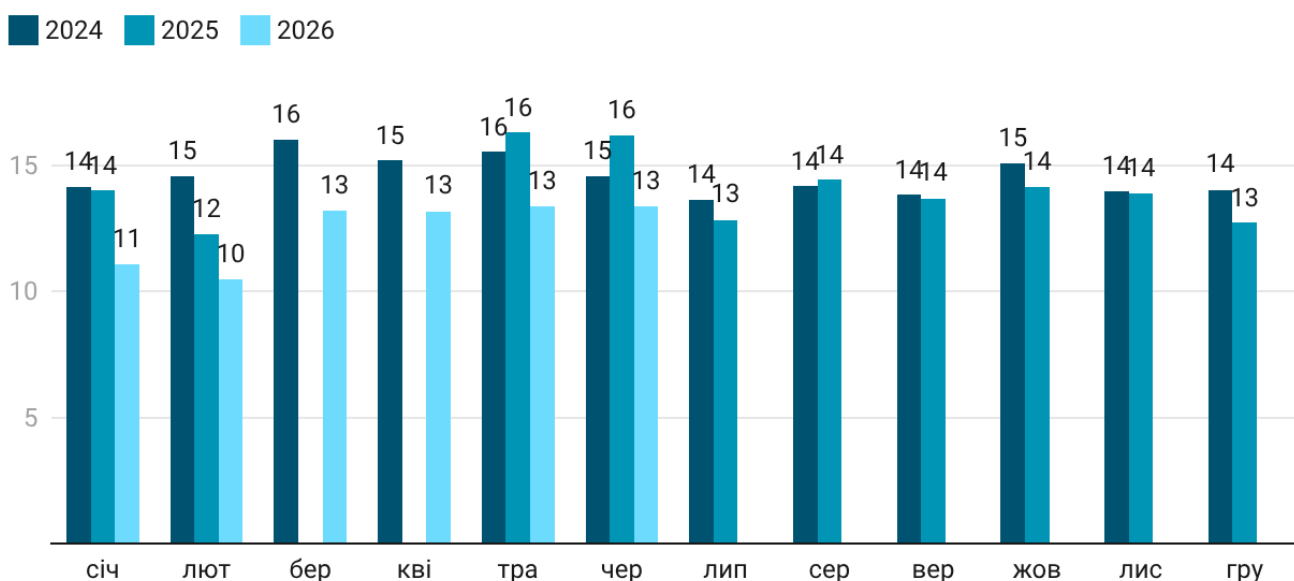
Приватні оператори почали переорієнтовувати вантажі на Дунай, румунську Констанцу та сухопутні маршрути. Зокрема, Maersk з 22 липня тимчасово призупинив сервіс через Чорноморський рибний порт і перенаправив вантажі до Констанци. Водночас альтернативні маршрути дорожчі та мають нижчу пропускну спроможність, тому не можуть повністю замінити глибоководні порти Великої Одеси. Рівень води у Дунаї також суттєво знизився.

У січні–липні 2026 року українські морські порти обробили 46 млн т вантажів. З них 42,2 млн т припало на порти Великої Одеси, а лише 3,8 млн т — на Дунайський кластер.

Залізничний транспорт. Росія продовжила прицільні атаки на залізничну інфраструктуру та рухомий склад, що спричиняють значні затримки потягів на окремих напрямках.

У червні залізниця перевезла 13,39 млн т вантажу (-17% дпр). За 28 діб липня залізницею перевезено 1,89 млн т зерна (+82,3% дпр). До морських портів у липні доставлено 1,38 млн т зерна (-37% дпм). Скорочення пов'язане з призупиненням суднозаходів і уповільненням роботи портів Великої Одеси, через що «Укрзалізниця» тимчасово обмежувала окремі припортові перевезення, а частина потоків переорієнтовувалася на Дунай і західний кордон.

Рисунок 3: Залізничні вантажні перевезення, млн т

Джерело: Держстат

З 1 серпня тарифи на вантажні залізничні перевезення підвищено на 30%; для зерна це збільшує транспортні витрати приблизно на 169 грн/т, додатково підвищуючи собівартість експорту.

Автомобільний транспорт. У червні вантажівками перевезено 14,1 млн т вантажу (+43% дпр, +2% дпм).

З 17 липня у «єЧерзі» тестується пріоритетний пропуск через кордон вантажівок підприємств зі статусом уповноваженого економічного оператора (АЕО), а також перевезень за транзитними деклараціями T1 і TIR. Документи таких підприємств перевіряються автоматично через митні системи.

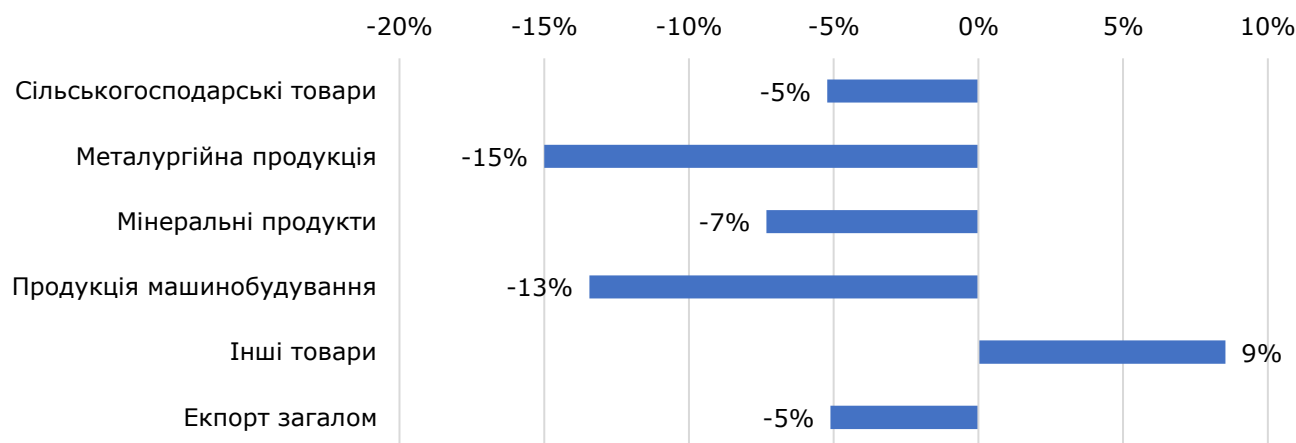
З 26 липня набули чинності оновлені правила робочого часу та відпочинку водіїв, гармонізовані з нормами ЄС, із жорсткішими вимогами до обліку часу керування, перерв і використання тахографів.

Зовнішня торгівля: Експорт постраждав через блокування портів

Експорт товарів в липні впав на 5% дпр до 3,1 млрд дол. США. Доларові обсяги експорту впали через блокування морських портів у другій половині місяця. Втім експорт аграрної продукції впав лише на 5% дпр у річному виразі до 1,66 млрд дол. Так, експорт соняшникової олії впав на 43% у тоннах, але це скоріше відображало високу базу. Також обвалився експорт сирих продуктів – ріпаку та сої – на фоні низьких запасів та їх експорту переважно у формі олії. В свою чергу обсяги експорту пшениці та кукурудзи зросли на 45% дпр та 112% дпр відповідно. Також аграрний експорт в доларовому еквіваленті підтримували високі ціни на соняшкову олію, які зросли на 24% дпр.

Експорт металургії обвалився на 15% дпр до 324 млн дол. При цьому експорт труб різко зріс, а експорт прокату був більшим за минулорічний. Падіння стосувалось напівфабрикатів та чавуну. Експорт продукції машинобудування знизився на 13% дпр насамперед на фоні падіння експорту електронагрівальних приладів включно з кавоварками. В свою чергу, експорт мінеральної продукції впав лише на 7% дпр попри падіння експорту залізної руди в тоннах на 38% дпр. Падіння обсягу експорту руди компенсувалось вищими цінами на руду, ніж аномально низькі минулорічні, та енергетичним експортом (нафти, газу, електроенергії), що може пояснюватись сприятливими цінами за кордоном та обмеженими потужностями для переробки нафти всередині країни. Експорт інших товарів дещо зріс.

Рисунок 4: Динаміка експорту товарів у липні 2026 року, % дпр

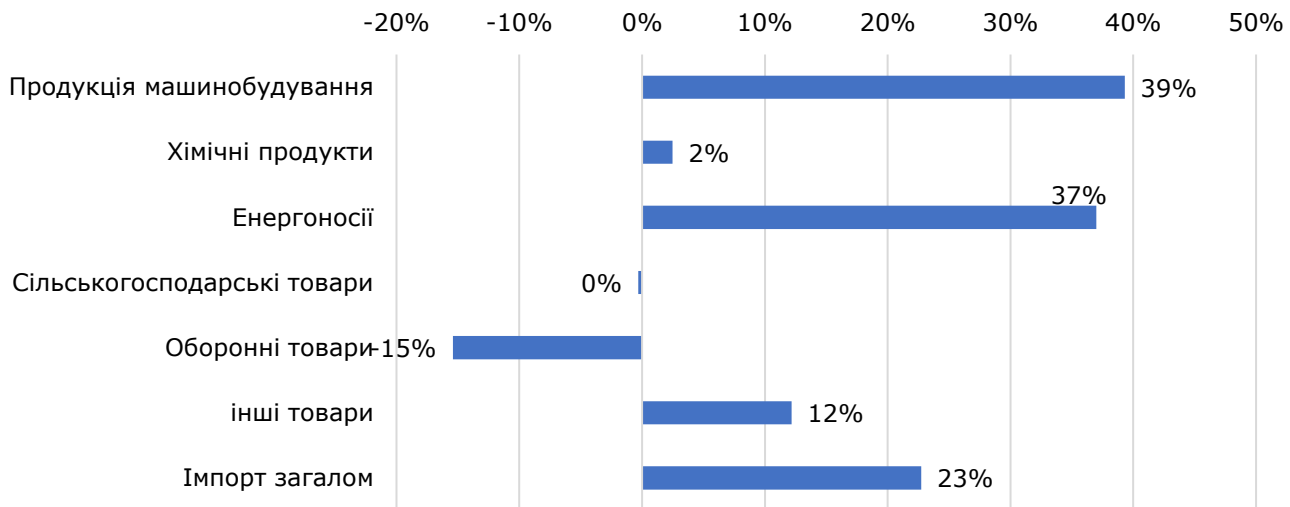
Джерело: Власні розрахунки за даними Державної митної служби

Імпорт товарів у липні зріс на 23% дпр до 8,8 млрд дол. США та наблизився до цьогорічного максимуму. Імпорт продукції машинобудування вчергове оновив рекорди: зріс на 39% дпр і сягнув 4,46 млрд дол. через різке зростання попиту та розширення номенклатури компонентів, які ввозяться для потреб оборонної промисловості. Також значним залишався імпорт енергетичного обладнання та автомобілів.

Імпорт енергоносіїв зріс на 37% дпр до 1,0 млрд дол. Попри різке зростання цін (середня ціна тонни зросла на 56%) імпорт нафтопродуктів в тоннах зріс на 4% дпр. Як і минулого року, обсяги розмитнення газу були мінімальними. Імпорт електроенергії різко скоротився. Імпорт хімічної продукції був близьким до минулорічного на фоні різкого падіння імпорту добрив та певного зростання імпорту ліків. Також різко зріс імпорт косметичних препаратів на фоні

очікуваних змін регулювання. Імпорт промислових товарів також зріс через високий попит з боку оборонної промисловості.

Рисунок 5: Динаміка імпорту товарів за основними групами у липні 2026 року, % дпр

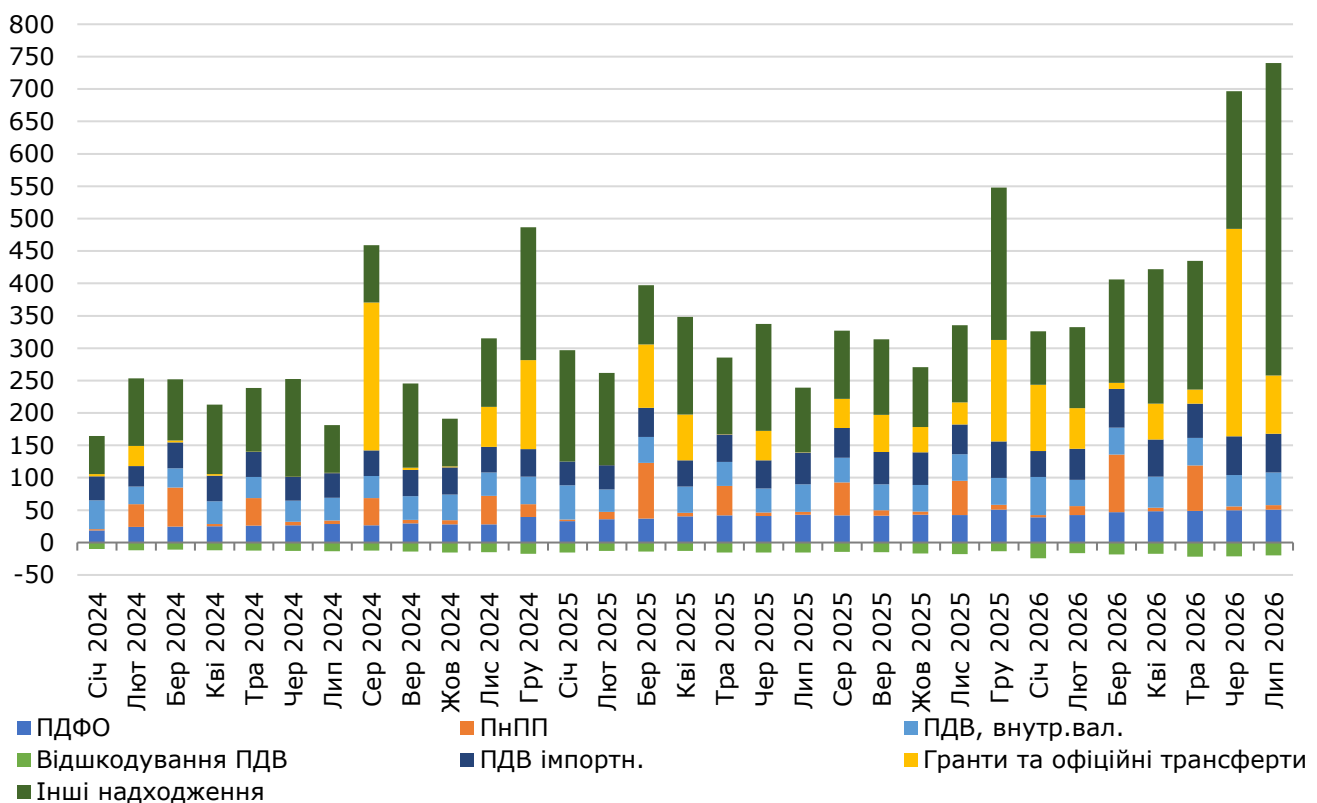

Джерело: Власні розрахунки за даними Державної митної служби

Фіскальна політика: Ukraine Support Loan призвів до стрімкого зростання доходів

Доходи. За попередніми даними, доходи Державного бюджету в липні потроїлися порівняно з липнем 2025 року - до 720 млрд грн. Це насамперед пов'язано з надходженням траншу Ukraine Support Loan від ЄС (в липні отримали 3,47 млрд євро оборонної допомоги в межах USL), а також, ймовірно, іншою військовою допомогою у натуральній формі, оскільки зростали саме доходи спеціального фонду. При цьому доходи загального фонду становили 166 млрд грн і були близькими до показників минулого року.

Рисунок 6: Доходи Державного бюджету, млрд грн

Джерело: Мінфін

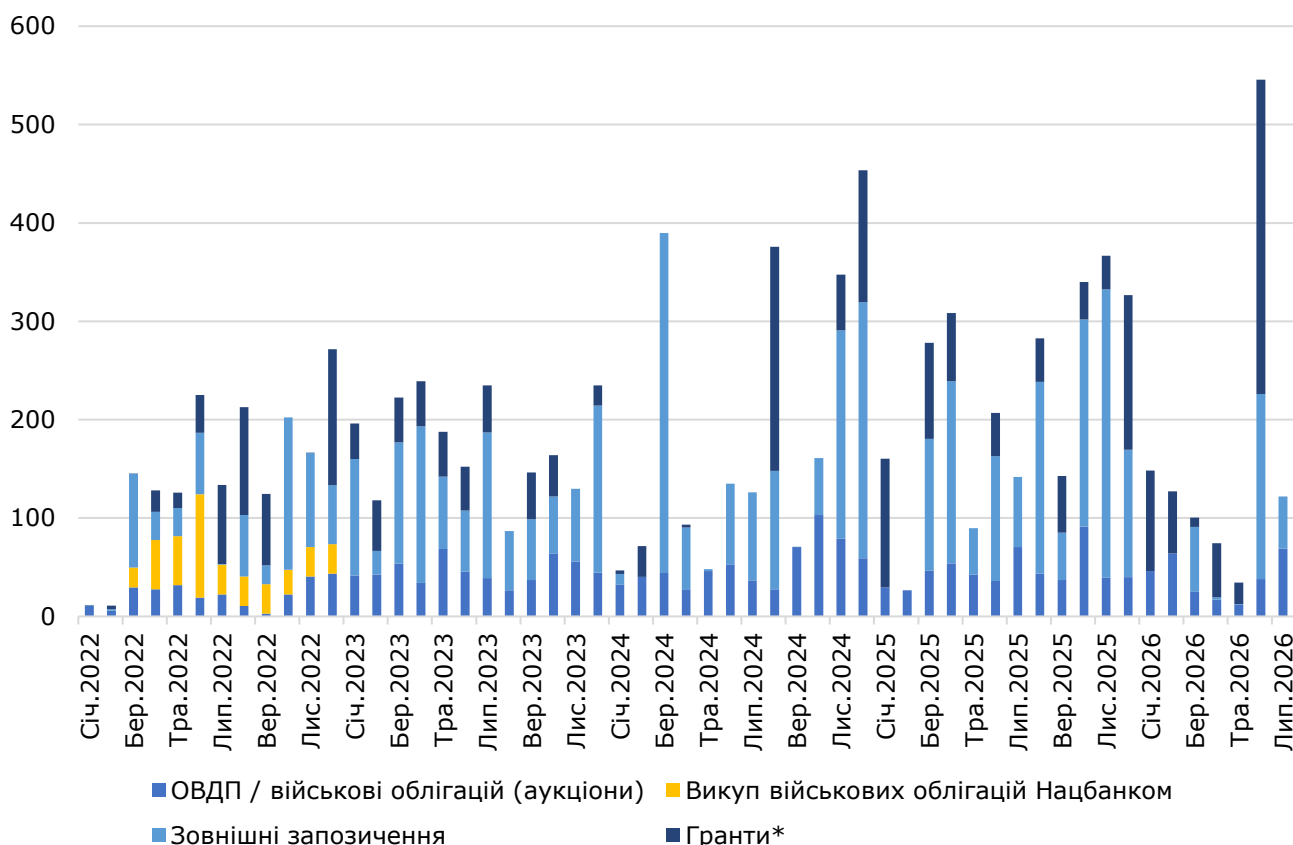
Надходження ПДФО, включно з військовим збором, зросли на 19% дпр завдяки підвищенню середньої заробітної плати. Надходження податку на прибуток підприємств зросли на 41% дпр до 6,8 млрд грн, хоча ці цифри поки не показують ситуацію з фінансовими результатами підприємств, оскільки календарна сплата припадає на серпень.

Надходження від внутрішнього ПДВ зростали насамперед завдяки прискоренню споживання. Чисті надходження внутрішнього ПДВ зросли до 30,8 млрд грн завдяки збільшенню валових надходжень ПДВ до рекордних 50,7 млрд грн (+19,9% дпр). Відшкодування ПДВ дещо знизилося порівняно з попередніми двома місяцями - до 19,9 млрд грн (+30,3% дпр). ПДВ з імпорту зріс на 21% дпр до 59,4 млрд грн, що дещо менше за червневий показник. Водночас фактичні доходи від ПДВ були нижчими за планові показники.

Фінансування: Фінансування до загального фонду бюджету за сім місяців 2026 року сягнуло 609 млрд грн, або 58,8% річного плану. Частково це пов'язано з меншими розміщеннями ОВДП, а частково тим, що частина грошей надходить як гранти і не обліковується як фінансування.

Фінансування за рахунок розміщення внутрішніх облігацій у липні становило 69 млрд грн, з яких еквівалент 201 млн євро (в еквіваленті понад 20 млрд грн) було залучено через валютні ОВДП. При цьому в липні було залучено від ОВДП 56,1 млрд грн, тоді як решта – надходження від ОВДП, розміщених в останній день червня. Середньозважена ставка доходності за гривневими ОВДП становила 15,21%, а за євровими – 3,08%. Також в липні Мінфін продовжив проводити аукціони з обміну ОВДП, цього разу на суму 15,2 млрд грн.

Рисунок 7: Фінансування та гранти, які надійшли в державний бюджет, млрд грн

Примітка: * гранти є частиною доходів бюджету. Зовнішня допомога від ERA включена в гранти, якщо надходить від США через рахунок Світового Банку, та в позики, якщо надходить від інших партнерів.

Джерело: Мінфін

Зовнішні запозичення в липні становили еквівалент 53 млрд грн. Зокрема, Україна отримала 690 млн дол. США від МВФ після успішного завершення першого перегляду Програми. В цілому, МВФ визнав невиконаним структурний маяк у сфері оподаткування, але погодився завершити перегляд замінивши його на нові – скасування звільнення від сплати ПДВ для підприємців на спрощеній системі оподаткування та оподаткування всіх посилок. Також Україна отримала

фінансування від Світового банку в межах Першої Програми політики розвитку робочих місць та зростання приватного сектору в Україні (Development Policy Operation, DPO) та у межах нового проєкту Світового банку SPIRIT для підтримки соціального захисту вразливих категорій населення.

Україна й надалі відстає з виконанням Плану України: близько 7 млрд євро прив'язано до невиконаних індикаторів у 2025 році та першому півріччі 2026 року. Існує ризик, що виконання індикаторів за третій квартал 2026 року також затримуватиметься. Тому позитивним є заяви Прем'єр-Міністра з приводу інтенсифікації та моніторингу за виконанням Україною зобов'язань.

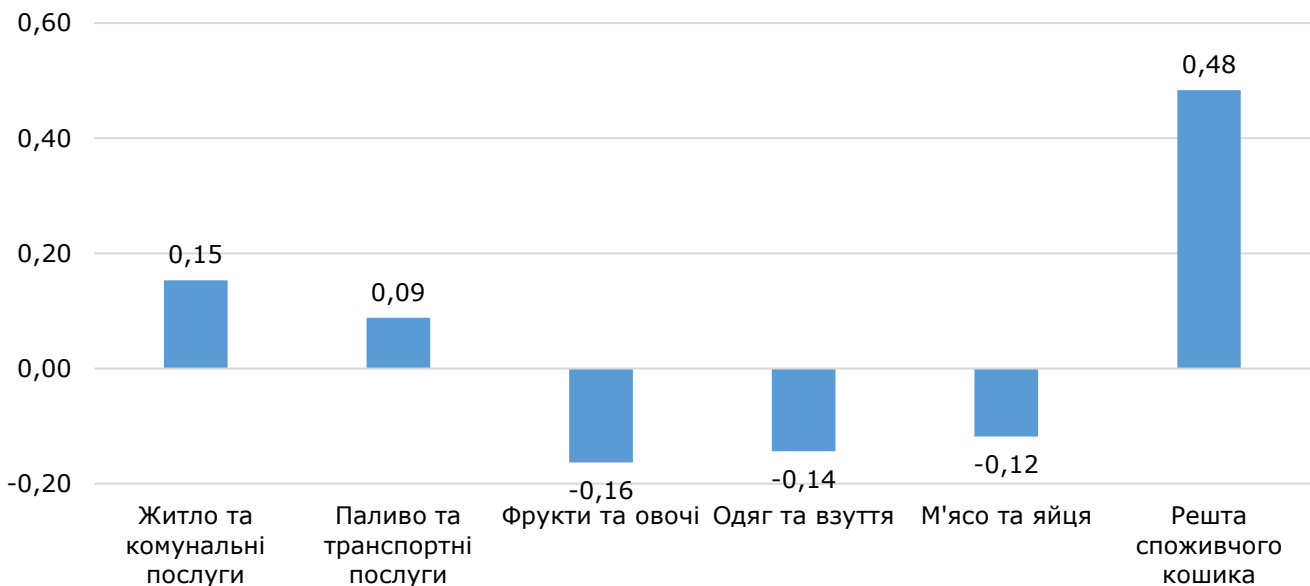
Інфляція: Споживча інфляція прискорила до 7,7% дпр у липні

Споживча інфляція в липні прискорила до 7,7% дпр з 7,2% дпр у червні. Це відображало зміну сезонної динаміки цін на овочі, а також збереження інфляційного тиску, спричиненого вищими енергетичними витратами, російськими атаками та інфляційними очікуваннями.

ІСЦ у липні 2026 року зріс на 0,3% дпм, тоді як зазвичай у липні він дещо знижується через різке сезонне падіння цін на овочі. На практиці, схоже, що у 2026 році це сезонне зниження частково змістилося на червень, що сприяло нижчому, ніж зазвичай, ІСЦ у червні та вищій зміні ІСЦ у липні. Також тривало зниження цін на м'ясо та яйця через нижчі експортні ціни, а також сезонне зниження цін на одяг. З іншого боку знову зросли транспортні витрати, а також відбулось різке підвищення тарифів на воду та водовідведення після передачі повноважень щодо встановлення тарифів місцевій владі.

Місячна інфляція, за вирахуванням разових і сезонних коливань цін, становила 0,6% дпм. Як і в червні, зростання цін на низку товарів і послуг залишалося підвищеним порівняно з місяцями до підвищення цін на енергоносії.

Рисунок 8: Внески до місячного зростання цін у липні 2026 року, в.п.

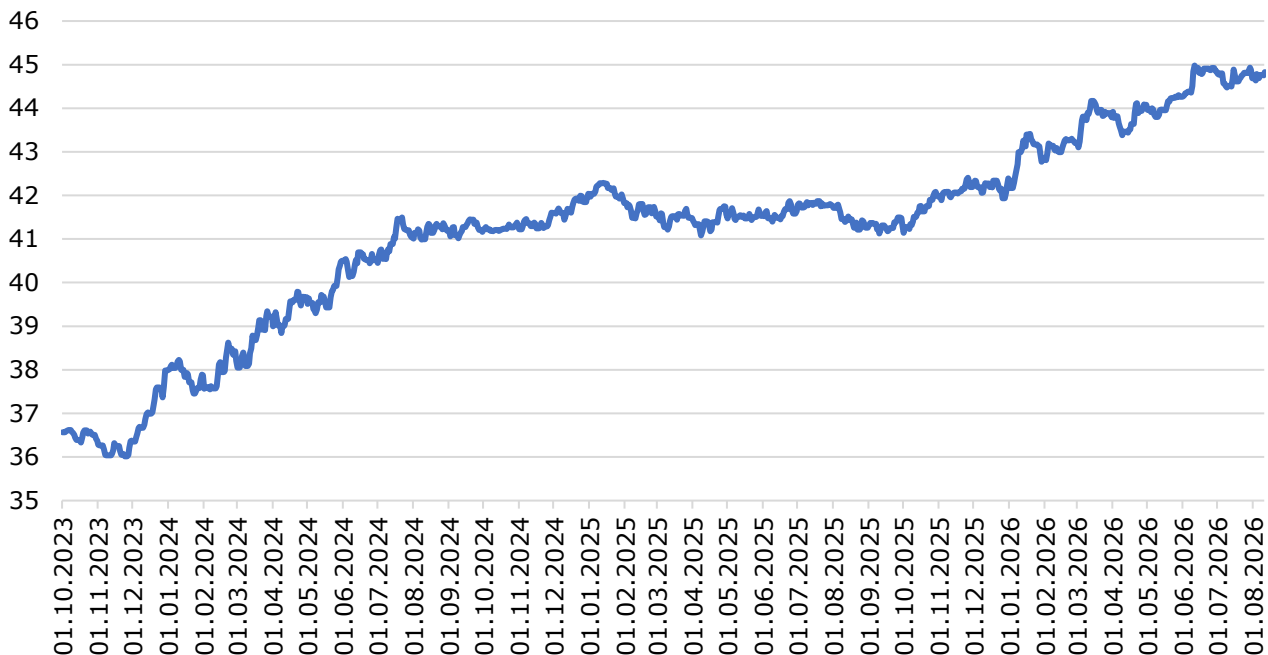
Джерело: Власні розрахунки на основі даних Держстату

Обмінний курс та монетарна політика: НБУ підвищив облікову ставку до 15,5%

Обмінний курс. Курс гривні в останні тижні залишався загалом стабільним щодо долара США та євро, при цьому курс долара залишався нижчим за 45 грн/дол. США. Стабільність курсу підтримували значні інтервенції НБУ, які за чотири тижні, які закінчились 16 серпня сягнули 4,3 млрд дол. США. Це може відображати балансування НБУ вищих фіскальних видатків після збільшення надходжень зовнішньої допомоги до бюджету.

Чистий попит на іноземну валюту з боку корпоративних клієнтів банків залишався високим, але дещо знизився завдяки збільшенню пропозиції. Міжнародні резерви НБУ у липні майже не змінились і склали 51,2 млрд дол. США на кінець місяця. Уряд залучив 1,2 млрд допомоги від донорів зокрема від МВФ, а також продав Нацбанку 3,4 млрд дол. з оборонного траншу Ukraine Support Loan. До конвертації ці кошти не враховувались у резервах через обмеження на їх використання. Втім, після переходу їх у розпорядження НБУ в обмін на гривні для Уряду ці обмеження перестали діяти і вони були зараховані до резервів. Також уряд витратив 256 млн дол. на обслуговування зовнішнього боргу. Водночас інтервенції НБУ для балансування валютного ринку склали 4,76 млрд дол. Через перегляд макропрогнозу щодо імпорту товарів і послуг різко в сторону збільшення резервів тепер вистачить на покриття 4,2 місяці (оцінка НБУ), тоді як у червні така оцінка була 5,2 місяці при схожому обсязі резервів.

Рисунок 9: Офіційний курс гривні до долара США (грн за долар)

Джерело: НБУ

Монетарна політика. На засіданні Комітету з монетарної політики 29 липня НБУ підвищив облікову ставку на 0,5 в.п. до 15,5% річних. Це рішення підтримали дев'ять із 11 членів КМП, які вважали, що НБУ не варто відкладати посилення монетарної політики в умовах стійкого тиску базової інфляції, підвищених інфляційних очікувань та посилення проінфляційних ризиків. Вони зазначили, що помірне підвищення ставки підтримає привабливість гривневих активів та стійкість валютного ринку, що допоможе стримувати ціновий тиск. Таке рішення мало скоріше сигнальну функцію, щоб привернути увагу ринку до готовності НБУ за потреби надалі піднімати ставку у відповідь на інфляційні ризики

НБУ покращив прогноз зростання ВВП цього року з 1,8% до 1,3% і лише незначно підвищив прогноз інфляції до 10% дпр у грудні 2026 року проти 9,4% у квітні попри зростання ризиків для економіки у липні.

Валютне регулювання З 11 серпня НБУ впровадив новий пакет пом'якшення валютних обмежень, основний фокус якого спрямований на підтримку фізичних осіб. Для населення НБУ збільшив місячний ліміт на купівлю безготівкової іноземної валюти з 50 тис. грн до 200 тис. грн. Водночас у межах цього ліміту дозволено купувати не лише валюту, а й безготівкові банківські метали та цінні папери іноземних емітентів.

Також НБУ підвищив денний ліміт на зняття готівки з валютних рахунків в Україні та за кордоном зі 100 тис. грн до 200 тис. грн. Крім того, розширено можливості для розрахунків за кордоном із гривневих рахунків: місячний ліміт збільшено зі 100 тис. грн до 200 тис. грн, а в межах цього ліміту дозволено оплачувати не лише товари, роботи та послуги, а й оренду житла за кордоном. Такі платежі можна буде здійснювати не лише картою, а й переказами з рахунку на рахунок, зокрема через SWIFT.

НБУ дозволив фізичним особам оплачувати товари, роботи та послуги за кордоном із валютних рахунків через перекази з рахунку на рахунок, зокрема через SWIFT, у межах окремого місячного ліміту 200 тис. грн. Крім того, ліміт у 500 тис. грн на місяць, який діє для оплати проживання за кордоном валютною картою, поширено також на оплату оренди житла за кордоном.

Для бізнесу НБУ також підвищив низку лімітів. Денний ліміт на зняття готівки з гривневих рахунків в Україні збільшено зі 100 тис. грн до 200 тис. грн, а денний ліміт на зняття готівки з валютних рахунків в Україні та за кордоном - також до 200 тис. грн. Ліміт на зняття коштів із використанням гривневих корпоративних карток за кордоном підвищено до 140 тис. грн на місяць, а місячний ліміт на розрахунки за кордоном гривневими корпоративними картками - зі 150 тис. грн до 400 тис. грн.

Крім того, НБУ розширив механізм стимулюючої валютної лібералізації для бізнесу. Запроваджено додатковий ліміт, який формуватиметься на основі прямих благодійних внесків компаній на користь військових частин Збройних Сил України та Національної гвардії. Компаніям також дозволено передавати інвестиційний та додатковий ліміти повністю або частково пов'язаним юридичним особам у межах однієї бізнес-групи.

Окремо НБУ дозволив українським експортерам сплачувати штрафи, пені, бонуси, компенсацію витрат і збитків на користь контрагентів-нерезидентів за договорами експорту товарів. Такі перекази дозволені в межах річного ліміту 10% від загальної вартості товарів, поставлених відповідному нерезиденту.

Контакти:

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
E-mail: institute@ier.kyiv.ua
<http://www.ier.com.ua>

Застереження

Ця публікація була підготовлена Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій. Її зміст є виключною відповідальністю Інституту економічних досліджень і політичних консультацій. МЕМУ має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.